

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Sententiarivm Spiritvale V.P. F. Ioannis A Crvce Pro Religiosis sui Ordinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

SENTENTIARIVM SPIRITVALE

V. P. F. IOANNIS A CRVCE PRO RE
ligiosis sui Ordinis.

Aspiratio ad Deum D. nostrum.

ETIAM (ô Deus & dulcedo mea!) in hisce amo-
ris & lucis tuę diętis ob gratiam tui sese anima-
mea impendere cupit, licet enim illorum ver-
ba habeam, non vero opera & virtutem quę tibi, ô Do-
mīne mī magis placent, quam eorum loquela, & scien-
tia, alij tamen illis prouocati in tuo seruitio & amore
fortasse proficient, in quo ego deficio; eritque anima-
mea aliquale solamen, quod nimirum occasio fuerit,
vt quod in ipsa desideratur, in alijs tu reperias. Diligis
ô Domine discretionem, diligis lucem, diligis super-
lias omnes animae operationes, amorem. Idcirco hac
dicta erunt discreta viatori, lucida viæ, & interam-
bulandum amorosa. Subsistat igitur procul mundi
Rhetorica, sistant gradum verba, & eloquentia ar-
ida humanae sapientiae, argutaeque fragilitatis, quam
haec tenus non probasti; loquamurque cordi verba, lu-
mine, amoreque tuo madentia, quae utique placent
tibi. E medio forte sic tolles offendicula, & obstacu-
& ignoranter errant, existimantes se recte procedere,
quo-

quoad sequelam dulcissimi filij tui Domini nostri Iesu Christi; similes ei fieri satagentes in vita, conditionibus, ac virtutibus, iuxta normam nuditatis & puritatis spiritus ipsius. Sed tu ô misericordiarum Pater id præsta; nihil enim Domine fiet absque te.

PRIMA SENTENTIA.

STUDIAS souere ordinariam sollicitudinem & affectum imitandi Christum in rebus omnibus, atque ita te geras, sicut ipse se gereret.

2. Abrenuncia propter Christum omnibus gustibus occurrentibus: qui dum vineret alium gustum non habuit, quam patris sui facere voluntatem.

3. Conare iugiter animum inclinare, non ad faciliora, sed difficiliora; non ad id quod est magis dulce, sed ad id quod est magis insipidum; non ad altiora pretiorioraque, sed ad humilia & magis contemptibilia, non ad plura, sed ad pauciora, non ad appetendum aquilum, sed potius ad nihil volendum.

4. Præstat oneratum esse iuxta formem viribus, quam alleuiatum iuxta infirmum ac debilem. Cum es oneratus iuxta Deum manes, qui est fortitudo tua, quique iuxta est his qui tribulato sunt corde: Cum vero alleuiatus es, tibi ipsies proximus, qui es tua imbecillitas; virtus enim & fortitudo animæ, in laboribus crescit & confirmatur.

5. Qui absque magistri aeducis auxilio esse vult, erit tanquam arbor in agro sola sub nullius dominio: quæ licet fructibus abundet, à viatoribus tamen decerpentur, nec ad maturitatem peruenient.

6. Anima sola & absque spirituali magistro, est instar prunæ separata, quæ tepelet potius, quam inardescet.

7. Qui solus absque ductore labitur, solus in easu iacet, & animam suam parui pendit, cum sibi soli fidat.

8. Si casum non metuis solus, time resurgere solus: considera autem quod plus duo, quam unus possit.

9. Qui oneratus cadit, difficulter oneratus resurgit. qui cæcus corruit, non resurgent solus à cæcitate, quod si solus resurrexerit, per viam, qua non conuenit, incedet.

10. Magis exigit Deus à te minimum puritatis conscientiæ gradum, quam quævis alia opera, quæ præstare potes.

11. Pluris facit Deus in te, quod ad desolationes internas & labores ob ipsius amorem ferendos propendeas, quam consolations omnes visionesque spirituales ac meditationes, quas habere possis.

12. Plus amat Deus in te minimum obedientiæ & submissionis gradum, quam obsequia omnia, quæ illi præstare cogitas.

13. Desideria tua abnega, & inuenies, quod desiderat cor tuum, quæ scis, utrum appetitus tuus sit secundum Deum?

14. Quandoquidem ex voluntatis

LII

tua

tuæ adimplitione duplicari debeat amaritudo tua, noli ei satisfacere, etiam si manere debeas in amaritudine.

15. Plus indecentia & impuritas habet anima ut ad Deum tendat, si appetitum concupisibilem, licet minimum cuiusvis rei huius mundi soueat; quam si omnium foedarum, molestissimarumque temptationum, ac tenebrarum, quæ excogitari possunt, pondere dummodo grauaretur, eis minime assensum praebat.

16. Magis placet Deo anima, quæ aride & cum labore, ei quod æquum & iustum est subiicitur; quam illa, quæ in his deficiens, omnia opera sua cum spiritus suauitate exequitur.

17. Gratius est Deo opus, quantumvis exiguum in abscondito factum absq[ue] desiderio ut alijs norum fiat, quam mille alia facta ex vano desiderio, ut hominibus innotescant.

18. Qui expurissimo amore propter Deum operatur; etiam si Deus id non deberet scire, non cestaret eadem obsequia parlatitia, & amoris puritate praefare.

19. Opus purum & integrum propter Deum factum: in finu cordis puro, regnum purum efficit suo Domino.

20. Dupliciter laborat passer, qui infedit visco, videlicet ut illo se extricet, & ut se munderet ab illo: dupliciter etiam laboratis, qui appetitu suo satisfacit, in primis ut inde auellat se, deinde, ut à manu adhæsionis seipsum emundet.

21. Qui appetitibus non obremperat, expedite volabit secundum spiritum, instar avis pennis minimè destitutæ.

22. Perinde est si quis tenui vel crasto filo ligata hæreat: quamuis enim tenue filum sit, attamen donec illud abrumpatur ligata manebit, nec auolabit; sic etiam a-

nima quæ alicui rei etiam minutissimæ adhæret.

23. Musca melli appropinquans, præpedit volatum suum: & anima que dulcedini spiritus inhætere cupit, obicit libertati, & contemplationi.

24. Noli præsens fieri creaturis, si Dei faciem conservare cupis in anima claram & sapientem: sed potius euacua & longe fac ab illis spiritum tuum, & sic inter medias diuinæ luces gradieris.

25. Quid diutius immoraris, cum possis è vestigio Deum diligere in corde tuo?

26. Spiritus rite expurgatus, non inuoluitur externis reflexionibus, neque humanis respectibus; sed solus & remotus interius à cunctis formis, suauitatem tranquillitatem cum Deo communicat.

27. Amans Deum Anima, blanda humilis & patiens est: Anima vero durans in amore proprio obdurefecit.

28. Qui orationis filum perdit, est in instar eius, qui passerem, querens manuebat, auolare permisit, quem difficulter rursus capiet.

29. Unica cunctaxat cogitatio hominis pretiosior est yniuerso mundo: unde ea solus Deus dignus est, illique debentur ac proinde quevis cogitatio, quæ circa Deum non versatur, futilis arguit.

30. Ad infinitibilia requiri quod minime sentitur, ad sensibilia vero, sensus, ad spiritum autem Dei, cogitatio.

31. Considera quod Angelus tuus custos non semper moueat appetitum ad operandum, tametsi semper rationem illustreret: proinde noli expectare suauitatem sensibilem, cum ratio & intellectus tibi sufficient.

32. Apperitus cum circa aliiquid extra Deum versatur, obstruit aditum modiori angelica.

Id

33. Id quod ambis, quodque magis desideras, non inuenies per viam hanc tuam, neque per sublimem contemplationem; sed in multa humilitate, cordisque flexura.

34. Noli frustra fatigari, non enim saporem & spiritus suavitatem ingredies, nisi eius, quod concupiscis abnegationi institeris.

35. Vide quod flos, quanto delicior est, eo citius marcescat, odoremq; amittat, propterea caue ne velis per spiritum suavitatis incedere; sic enim minime constans eris.

36. Selige tibi spiritum robustum, nulli rei affixum, & sic inuenies suavitatem pacemque copiosam, fructus enim sapidi, dulces ac permanentes in frigidis regionibus inueniuntur.

37. Quod ex mundo nascitur mundus est, sicut quod ex carne nascitur caro est. Bonus autem spiritus oritur solummodo a Dei spiritu, qui neq; per mundum, neq; per carnem communicatur.

38. Rationem in eas cum tua ratione, ut quod ipsa dictat, in via Dei perficias; quod multo magis tibi proficuum erit coram Deo tuo, quam opera omnia, que facis absque huiusmodi reflexione, & plusquam omnes fauores spirituales, quos requiris.

39. Felix qui proprio gusto & inclinazione reliquit, sic aspicit res, ut solus rationis & iustitiae intuitu illas perficiat.

40. Qui rationaliter operatur, similis est illi, qui substahtiali cibo, qui autem voluntatis sua gustui cupit satisfacere, similis est ei, qui fructibus flaccidis & molibus vescitur.

41. Si animam expurgaueris a peregrinis possessionibus, & appetitis, res spiritualiter intelliges, & si abnegaueris appetitum erga illas, illarum veritate fru-

ris, cognoscendo quod certum in illis est.

42. Ille profecto res omnes iam vicit, quem nec illarum gustus mouet ad gaudium, nec amaritudo ad tristitiam.

43. Si pertingere cupis ad sanctam ihuueritionem, debes incedere non res admittendo, sed abnegando eas in spiritus nuditatem.

44. Ad perfectionem peruenire non poterit, qui non studet sibi satisfacere, ita ut tam appetitus naturalis, quam spirituialis contenti sint in vacuitate omnium, quae non sunt Deus; quod præquiritur ad completam pacem, & tranquillitatem Spiritus.

45. Siquidem Deus inaccessible est, non requiescas in his quæ potentia tua possunt comprehendere, & sensus sentire; ne quod minus est tibi satisfaciat, & perdat anima tua agilitatem ad tendendum in illum requisitam.

46. Sicut qui trahit currum sursum, ita ad Deum tendit anima non exutiens solitudinem, & appetitum non extinguens.

47. Non est Dei voluntas ut anima perturberetur, aut in re aliqua patiatur: si enim aliquid patitur, id ex virtutis imbecillitate procedit: siquidem virti perfecti anima latatur in eo, quod imperfectionem contristat.

48. Via vite modicam requirit negotiationem & solitudinem, sed magis exigit propriæ voluntatis abnegationem, quam multam scientiam: Qui plus rebus & gustibus inhaerent, is minus progreditur per eam.

49. Ne quæsto tibi persuadeas, quod placere Deo situm sit in multis operibus, sed potius in hoc, quod opera fiant cum recta voluntate, absque proprietate, & humanis respectibus.

B.
I. B. M. 12
i. C. L. I.

Opus
mystic
N. V.
A. 2. 2

50. Ad vesperam de amore ratio exigitur ab te; addisce Deum amare, sicut ipse amari vult, & innatam tibi conditionem relinque.
51. Cae ne te rebus alienis immisceris, nec illarum recorderis. Vix enim pensum tuum adimplere sufficies.
52. Noli putare ex eo quod in aliquo non resplendent virtutes, quas tu concipis, ideo non sit coram Deo pretiosus propter illa, quae tu non cogitas.
53. Nescit homo rationabiliter lætari & dolere: eo quod distantiam inter bonum, & malum minime percipiat.
54. Vide ne propter saeculi aduersos casus contristeris repente, cum nescias bona, quae secum adferunt a Deo præordinata, in iustorum utilitatem, & electorum gaudium sempiternum.
55. Vide ne gaudeas propter bona transitoria, cum certus non sis, an æternam tibi vitam allatura sint.
56. In tribulatione ad Deum confidenter accurre, & sic confortaberis, illuminaberis, & erudieris.
57. In gaudiis & gustibus, cum timore & veritate confessum ad Deum confuge, & sic non decipieris nec implicaberis vanitatem.
58. Deum ut sponsum & amicum habeto, & coram eo iungiter ambula, & sic vitabis peccata, & amare addisces, resq; necessaria prospere tibi succedent.
59. Absque fatigione gentes subiugabis, tibique famulabuntur omnia, si tam illorum, quam tui ipsius oblitus fueris.
60. Quieti indulge, superflua curas a te repellendo, & quicquid demum accidat negligendo; & sic feruies Deo cum propria satisfactione, & in illo lætaberis.
61. Vide quia Deus non regnat nisi in anima pacifica, & propria quæstione denudata.
62. Etiam si multa opera facias, nisi tamen addisces voluntatem tuam abnegare ac resubjcere, tui rerumq; tuarum curam deponendo, non progredieris in via perfectio[n]is.
63. Plus Dei donis una duntas ha[bi]ta lucramur, quam per totum vitam carsum, proprijs lucraremur.
64. Valde immunitur conscientie secretum, quoties aliquis manifestat hominibus fructum eius; tunc enim recipit pro præmio fructum laudis transitoriae.
65. Super omnia nobis necessarium est huic magno Deo exhibere silentium tum appetitu, tum lingua, is enim solam exaudit silentem linguam amoris.
66. Noli vana extolliri letitia cum fcas, quot & quanta peccata commiseris, & ignores qualiter Deo gratus sis; verum time, ac spera.
67. Lingua & cogitationes tuae frena valde, affectusque tuus assiduo adherat Deo, & incalescat spiritus diuino modo.
68. Spiritualem tranquillitatem cum amoro a Dei notitia habere satage, cumque necessario loquendum tibi erit, eadem tranquillitate, & pace id exequiris.
69. Frequenter memineris æterni vita; quodque abiectiores & pauperiores, qui que seipso minus estimant aeterni dominio, & gloria fruentur in Deo.
70. Delectare frequenter in Deo, qui est salus tua; & considera bonum esse pati quidquid euenierit, propter eum qui bonus est.
71. Quid scit qui pro Christo pati nesciunt de laboribus agitur, quo plures & grauiores sunt, eo melius.
72. Si quis tibi persuadere conetur doctrinam laxam, tametsi miraculis ea confirmat,

met, ei non credas, sed magis austeriori penitentia, & abstractione à rebus omnibus, fidem adhibeas.

73. Considera, summopere expedire, te tibi ipsi esse contrarium, atque per austeram vitam, ad perfectionem contendere, simulque intellige de quolibet verbo prolatō praeter ordinem obedientiae, Deum à rationem exacturam.

74. Interius exteriusque cum Christo crucifixus, viues in hac vita cum satisfacie, & satisfactione animæ tuæ, & in patientia tua possidebis eam:

75. Amorosam erga Deum attentionem habeto, absque appetitu percipiendi aliquid singulare de illo..

76. Affiditiam in Deo habe fiduciam, estimando quod ille, in te, & in alijs pluris facit, nempe bona spiritualia.

77. Ne admireris in anima tua rem aliquam non habentem in se substantiam spirituale, haec enim efficiet ut veræ devotionis, & recollectionis suavitatem amittas..

78. Satis tibi sit Christus crucifixus, cum ipso patere, & requiesce, & sine ipso, nec pati, nec requiescere velis, idoque rebus omnibus internis externisque proprietatibus, seu adhæsionibus te ipsum exinanire stude.

79. Sinus tui conlaue ingredere, & coram Deo tuo, qui tibi semper adest & beneficet, seruenter labora.

80. Conare iugiter ut res nihil tibi fassant negotij, nec tu rebus, sed potius oblitus omnium maneas cum Deo in recessu tuo.

81. Labores multum ama, & pronihi lo ducas: ut sic placeas illi Domino, qui pro te mori non dubitauit.

82. Pauper qui nudus est, vestietur, animam vero, quæ appetentias & desideria sua exerit, puritate, suavitate, ac voluntate sua vestiet Deus.

83. Unicum duntaxat verbum locutus est Pater, Filium nimirum suum: atque in æterno silentio semper illud loquitur, quod etiam in silentio debet anima audire.

84. Non debemus labores nobis adaptare, sed nos ipsos laboribus.

85. Qui Christi crucem non querit, nec ipsius gloriam querit, quem si possidere desideras, extra crucem nequaquam requiras.

86. Deus ad hoc ut animam diligit, non illius excellentiam, sed grandem illius humilitatem, si que contemptum respicit.

87. Cœlum corruptioni non subiact, nec generationi; neque animæ cœlestem naturam fortitæ, appetitus generare, & murrere solent.

88. Ne vescaris vitiæ huius vetitis cibis: quia beati qui esuriunt, & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

89. Appetitus fatigant animam, obnubilant, maculant, atque debilitant.

90. Non consistit perfectio in virtutibus quas in te cognoscit anima, sed in illis, quas Deus in ipsa cognoscit: quod est quid reconditum & occultum; quare non habet unde presumat, sed potius unde metuat.

91. Amor non consistit in hoc, quod quis magna sentiat, sed in magna nuditate & patientia propter Deum dilectum.

92. Potentia & sensus animæ non debent omnino circa res effundi & occupari, sed solum quantum est necessarium, & reliquum liberum ipsi Deo relinquendum est.

93. Tria sunt signa recollectionis internæ. 1. signum, si anima non placent res transitoriae. 2. si placet illi solitudo & silentium, & id quod perfectius est curat. 3. Si meditatione & discursu, quibus ante iu-

LII. 3 uaba-

SPIRITALIA OPUSCULA

452

- uabatur, nunc impeditur, quæ signa simul reperi debent.
94. Nō alpicere alienos defectus, seruare silentium, & assiduum cum Deo commercium, ingentes euellunt imperfectiones ab anima, maximarumque virtutum Dominam efficiunt.
95. Non suspicere aduersus fratrem tuum, quia perdes puritatem cordis.
96. Abstractum ab externis & possessione internorum, rerumque diuinarum proprietate, neque prospera detinent, nec præpediunt aduerfa.
97. Quid prodest Deo vnum dare, si aliud à te requirit? considera quid velit
- Deus, & sic plenius satisfacie cordina, quam eo, ad quod propendes.
98. Quomodo ita intrepide indulges voluptati & genio, cum debeat compare coram Deo, etiam minimi verbi, & cogitationis rationem redditurus?
99. Vide quod multi sunt vocati, pauci vero electi, & quod nisi cautè sollicitaque vixeris, certior sit perditio tua quam salus.
100. Quandoquidem tempore reddenda rationis dolere debes, quod non insuperis tempus in Dei seruitio, cur modo non impendi, & ordinis illud eo modo, quo illud impendisse velles cum morieris?

EXCLAMATIO AD DOMINVM,
qua V.P. finem imponit suis documentis.

Eamine Deus amator meus, si adhuc memores ini-
quitatum mearū ut non exaudias orationē meam,
fac mecum secundum voluntatem tuam: hanc enim ē i-
psē volo, tuamq; bonitatem & misericordiam exerce, &
in illis cognosceris. Si vero opera mea expectas, ut ipso in-
tercedētibus annuas orationi mea, Da illa tu Domine, &
in me illa operare, nec non pœnas, quas tibi placuerit acci-
ptare, mitte, & sic fiat. quod si opera mea praestolari nō vis,
quid o clementissime Domine expectas? cur moraris? cur
tandem? si gratia & misericordia futura est, quam in Fi-
lio tuo requireo, accipe operum meorum teruntium, si qui-
dem tibi placet, & hoc mihi bonum largire, siquidē etiam
& hoc tu vis. Quid euadere poterit infimos modos, ac ter-
minos, nisi tu o DEVS mens, in puritate amoris eumerigas
ad te?

EPI.